

DRUŽBENE ZNAČILNOSTI
JUŽNE AMERIKE
IN
PREBIVALSTVO

Splošne značilnosti prebivalstva in gospodarstva

- **Vzroki za selitev:**
 - **gospodarski,**
 - **družinski, Beg z dežele**
 - **verski, Beg z gora**
 - **politični, Beg možganov**
 - **zdravstveni,**
 - **klimatski...**

BIOLOŠKA SESTAVA PREBIVALSTVA

- rasna, spolna in starostna

DRUŽBENA SESTAVA

- ekonomska, verska, narodna, jezikovna in izobrazbena

- država Aztekov okoli l. 1500
- civilizacija Majev med l. 300 do 1200
- ostanki civilizacije Majev okoli l. 1500
- država Inkov okoli l. 1530

Palenque

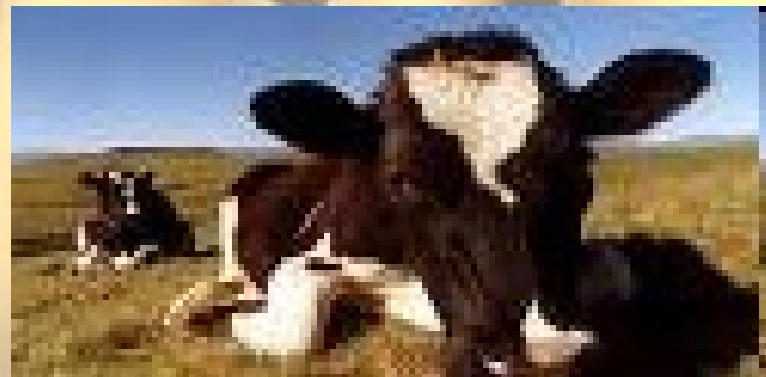
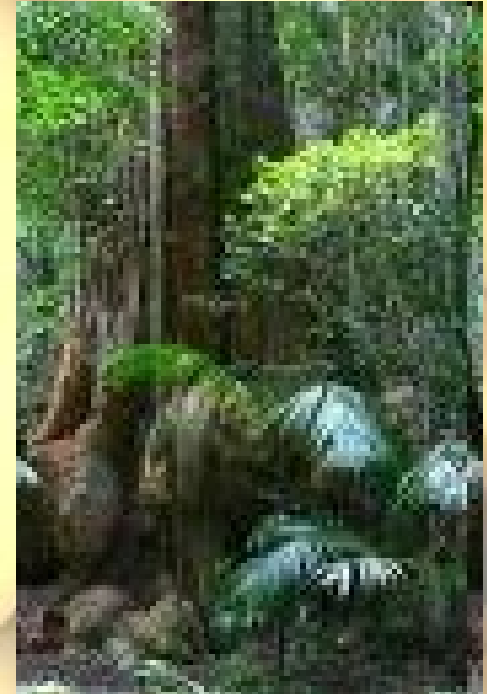

Machu Picchu

- **Indijanska ljudstva**
- **17. stoletje črnci iz Afrike**
- **19.-20. stoletje priseljevanje vseh ras**

VELEPOSESTI

- Tropski deževni gozd
- Rodovitna prst
- Travnate ravnine – les
- Plantaže
- Tržno usmerjena živinoreja

- Značilne velike razlike med bogatimi in revnimi
- Srednjega sloja je zelo malo

RAZVOJ MEST

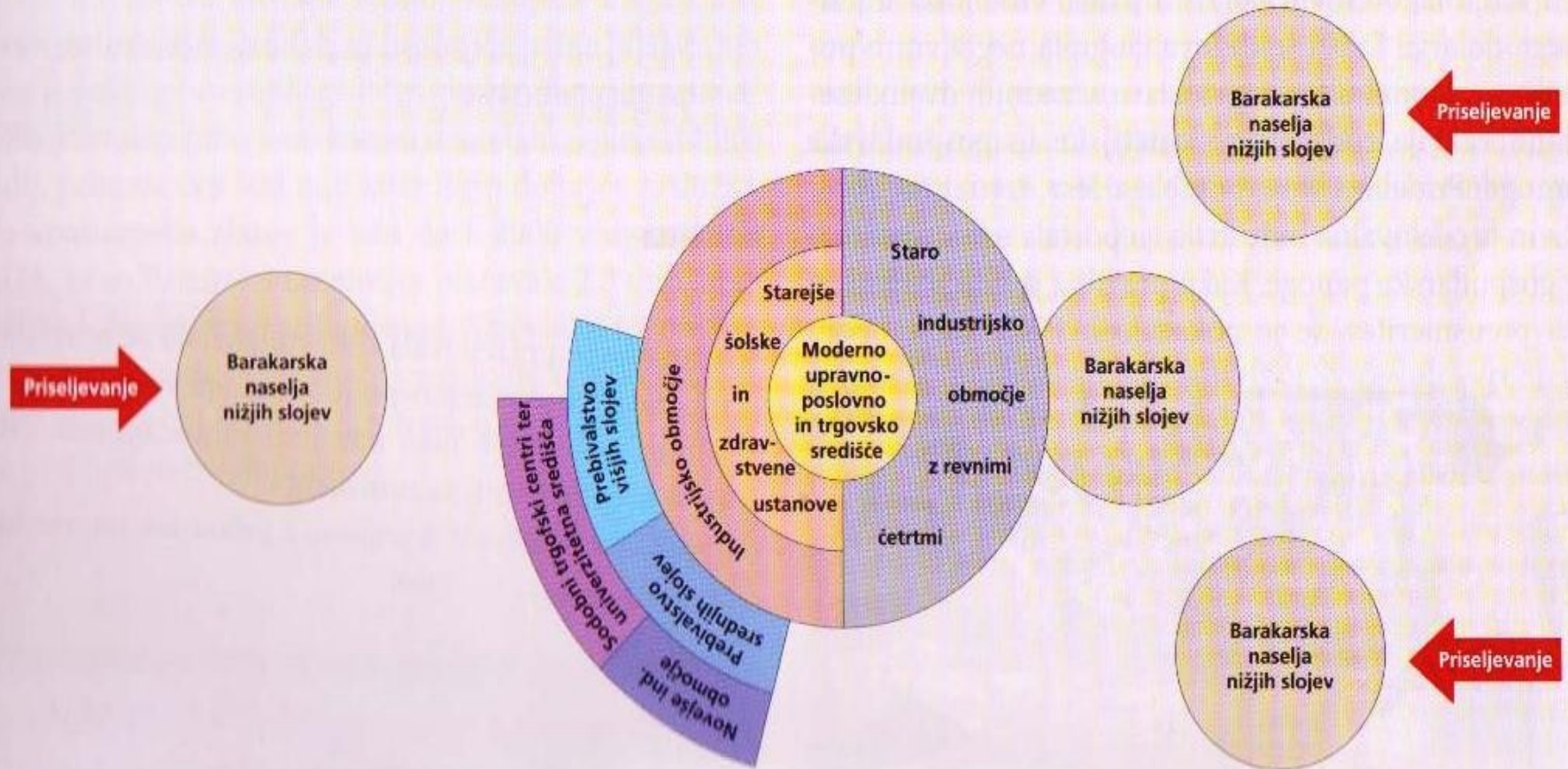
1.) pristanišča ob Atlantiku ter Tihem oceanu

2.) večanje prebivalstva, hitrejši razvoj

3.) velemesta
favele

Schema zgradbe in širjenja velemest Latinske Amerike

URBANIZACIJA

- nekatere države dosegajo **85 do 90 % stopnjo urbaniziranosti**, medtem ko je v afriških in azijskih državah le tretjina celotnega prebivalstva urbana (oz. 35 do 45 %).
- Največja dinamika urbanizacije je danes prisotna v deželah v razvoju.

rastoča urbanizacija □ težišče problemov globalne revščine seli v mesta in urbana naselja, ki se v skrajni obliki odražajo v širjenju ilegalnih, divjih naselij, revnih četrti in slumov, zlasti v mestih Afrike, Azije in **Latinske Amerike**, toda tudi v mestih bogatih držav.

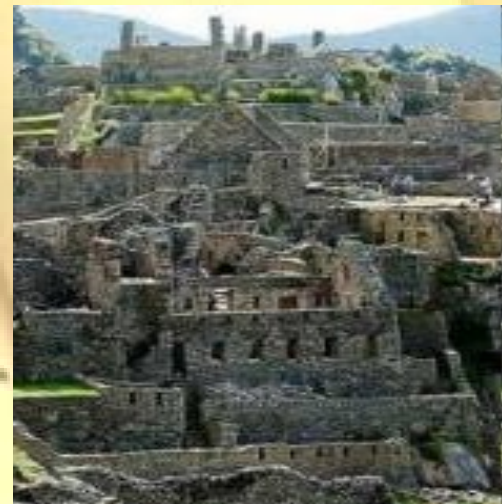
JEZIKI

- Južna Amerika ima 7 različnih jezikov, kar je malo več od Severne in Srednje Amerike.
- Ti jeziki so:
ajmarski, angleški, gvaranijski, kečujski, nizozemski, portugalski in španski.

Inki - kečuanščina kot državni jezik , razširili po celotnem ozemlju svoje države, čeprav ni bila njihov prvotni jezik

Kečuanščina

- Je najbolj govoren [avtohtoni](#) jezik v Južni Ameriki.
- RAZŠIRILI POVSOD, razen območja okoli jezera Titikaka , kjer še do danes govorijo [ajmarščino](#).
- Danes jo govori približno 7 do 14 milijonov ljudi na območju južne Kolumbije, Ekvadorja, Peruja, Bolivije, severozahodne Argentine in severnega Čileja.
- v podeželskih predelih južnega Peruja in Bolivije ter v nekaterih krajih Ekvadorja in Amazonije še zelo živa(otroci se je učijo kot prvi jezik)
- narečja drugje so ogrožena, posebej pa v osrednjem in severnem Peruju, kjer se le še del otrok, če sploh, uči jezika prednikov poleg španščine.

VPLIV KOLONIZATORJEV

1. Drastično znižanje števila prebivalstva

-iztrebili avtohtono prebivalstvo

2. Rasno mešanje

-množično doseljevanje moških iz Španije in Portugalske

3. Jezik in vera

Dominantna postaneta španski in portugalski jezik. V javnosti in izobraževalnem sistemu je pomanjkljiva dvojezičnost.

Uradna vera postane rimskokatoliška

4. Socialne razlike

Socialno razlikovanje in razslojevanje je temeljito in še vedno temelji na barvi kože. Vladala je usmerjenost: bolj bel, bolj bogat.

5. Kolonialni sistem trgovanja in kolonialno gospodarstvo

Prevladujoč način trgovanja postane: izvoz surovin iz Južne Amerike v Evropo (poceni surovine) in uvoz končnih izdelkov (visoke cene).

V kmetijstvu so se ohranile prvotne oblike pridelave hrane. V bližini rudnikov pa se je povečala potreba po hrani. Kolonizatorji so uvajali tudi nove evropske kulturne rastline (pšenica, trta, oljke, sladkorni trs), živali (ovce, konji, mule) ter tehnologijo.

